

Datum 2024-02-28

Meddelande 3b/2024

Från Unilabs Laboratoriemedicin, Stockholm – gäller fr.o.m. 2024-03-13 (om inget annat datum anges i texten)

Till Unilabs kunder inom Capio S:t Görans Sjukhus

För mer information om våra analyser - se www.anvisningar.se
Uppdaterade eller nya anvisningar finns tillgängliga senast fr.o.m. start-/justeringsdatum.

Klinisk kemi

Ny analys: P-Ammoniumjon erbjuds på laboratoriet på S:t Göran

Ny analys erbjuds på S:t Göran av P-Ammoniumjon med start 2024-03-13. Prover från andra laboratorier kan skickas frysta för analys. Analysen är mycket känslig för luft och därför rekommenderas inte kapillära prover. Efter provtagningen ska röret placeras i ett isbad tills att provet kommer till labbet. Provet ska helst komma till labbet inom 20 minuter. Detta för att undvika falskt höga resultat då kväverika partiklar (tex aminosyror) ständigt degraderas i provet. Hyperammonemi förekommer exempelvis vid högt proteinintag, förstoppning, läkemedelsintoxikation (salicylater, valproat) samt ureacykeldefekter.

För ytterligare information om analysen:

Anders Elmgren, specialistläkare klinisk kemi Stockholm anders.elmgren@unilabs.com

Nya analyser: Ascites-LD och Ascites-Pankreasamylas erbjuds på laboratoriet på S:t Göran

Nya analyser erbjuds på S:t Göran av Ascites-LD och Ascites-Pankreasamylas med start 2024-03-13. Beställare får själva värdera resultat i förhållande till provmaterial och klinisk bild.

För ytterligare information om analysen:

Anders Elmgren, specialistläkare klinisk kemi Stockholm anders.elmgren@unilabs.com

Ny analys: P-Koldioxid

Fr o m 2024-03-13 kommer analysen P-Koldioxid, med analyskod PCO2, att finnas tillgänglig för beställning.

Indikation: P-Koldioxid är främst användbar som en screeningmetod, där den metabola komponenten i syra-basbalansen (bikarbonatbuffringen) snabbt kan mätas och resultatet ger en grov uppskattning om en syra-basrubbnig föreligger. Det är betydelsefullt vid kliniska tillstånd förenade med misstanke om metabol acidosis, till exempel nydebuterad/bristfälligt inställd diabetes, njursvikt, andningsinsufficiens samt vid andra kliniska tillstånd förenade med misstanke om metabol acidosis.

Provtagning: Li-heparinrör med gel, ljusgrön propp.

Provtagningsrör behöver fyllas till minst halva volymen för att korrekt svar ska kunna ges.

Obs! Provet är mycket känsligt för preanalytiska fel. Blodet får ej komma i kontakt med luft vid provtagningen och proppen får ej tas av.

Microtainerrör får ej analyseras med denna metod! (använd i stället Ecv-Basöverskott på ABL-instrument).

Sara Ullah, ansvarig kemist sara.ullah@unilabs.com

Kristina Sejersen, specialistläkare klinisk kemi kristina.sejersen@unilabs.com

Ny analys: S-ACE

Fr o m 2024-03-13 kommer Unilabs att sätta upp analysen S-ACE (angiotensinkonverterande enzym) och det är en enzymatisk metod från Bühlmann.

Analysen är indicerad bland annat för diagnos och uppföljning av sarkoidos, där aktiv, obehandlad sjukdom ger höga värden.

ACE-aktiviteten minskar vid spontan eller läkemedelsinducerad remission. Behandling med ACE-hämmare ger sänkta värden.

Provtagning: serumrör med gel

Svarsfrekvens: vardagar

Referensintervall:

Vuxna: 20-70 E/L

Barn: 33-112 E/L

Gergely Talaber, specialistläkare klinisk kemi gergely.talaber@unilabs.com

Sara Ullah, ansvarig sjukhuskemist sara.ullah@unilabs.com

Ny analys: S-Ceruloplasmin

Fr o m 2024-03-13 kommer Unilabs att analysera S-Ceruloplasmin.

Metoden är nefelometri.

Ceruloplasmin är ett protein som transporterar koppar i blodet. Det fungerar också som ett akutfasprotein som stiger långsamt vid inflammation. Indikationen är bland annat utredning av kopparbrist, där kopparomsättningssjukdomarna M Wilson, M Menkes och andra ärftliga ceruloplasminemier, samt malabsorption och leversvikt kan ge lägre värden.

Provtagning: serumrör med gel

Svarsfrekvens: minst 1 gång/vecka

Referensintervall:

Män: 0,17 – 0,39 g/L

Kvinnor <50 år: 0,18 – 0,51 g/L

Kvinnor >50 år: 0,19 – 0,41 g/L

Gergely Talaber, specialistläkare klinisk kemi gergely.talaber@unilabs.com

Ny analys: Beta-2-glykoprotein 1 IgM/IgG-antikroppar

Fr o m 2024-03-13 kommer Unilabs att sätta upp analyserna antifosfolipidantikroppar anti-beta-2-glykoprotein 1 IgM och IgG som kommer att köras på Phadia-instrumentet med FEIA-teknik.

Antikroppar av IgG och IgM mot beta-2-GP1 och kardiolipin samt analysen lupus-antikoagulans ingår i klassifikationskriterierna för antifosfolipidsyndrom (APS).

Antikroppar av IgM-klass har betydligt lägre specificitet än IgG-antikroppar. Resultatet av autoantikropparna ovan ska utvärderas tillsammans med resultatet av lupus-antikoagulans.

Nedanstående antikroppar kommer att vara beställningsbara och rapporteras som en APS-antikroppsprofil som då innehåller:

Anti-beta-2-GP1-IgM

Anti-beta-2-GP1-IgG

Anti-kardiolipin-IgM

Anti-kardiolipin-IgG

De går EJ att beställa som singelanalys.

Cut-offen till anti-kardiolipin IgM höjs från <30 MPL-U/mL till <40 MPL-U/mL. Analysen anti-kardiolipin IgG är oförändrad.

Provtagning: serumrör med gel, precis som vid anti-kardiolipin IgM/IgG

OBS! Analysen lupus-antikoagulans beställs fortfarande separat, v g se resp anvisning.

Gergely Talaber, specialistläkare klinisk kemi gergely.talaber@unilabs.com

Mohammad Abedi, medicinskt ansvarig klinisk immunologi och transfusionsmedicin
mohammad.abedi@unilabs.com

Ny analys: Calcium/Kreatinin kvot i urinstickprov eller urinsamling

Fr o m 2024-03-13 kan calcium/kreatinin kvoten beställas för stickprov eller för urinsamling. Vid beställning av "U-Ca/krea kv stickpr" erhålls svar på U-Calcium (mmol/L), U-Kreatinin (mmol/L) och U-Calcium/Krea kvot.

Vid beställning av "U-Ca/krea kv samling" erhålls svar på Pt(U)-Calcium-uts (mmol/d), U-Calcium (mmol/L), Pt(U)-Kreatinin-uts (mmol/d), U-Kreatinin (mmol/L) samt U-Calcium/Krea kvot.

Inget referensintervall anges för U-Calcium/Krea kvot.

Vid frågor kontakta,

Eli Zahou, överläkare klinisk kemi eli.zahou@unilabs.com

Analys av a-LKM-1 (IF) utgår ur Unilabs sortiment (analyskod=SLKMAK).

Fr o m 2024-03-13 kommer analysen LKM-1 antikroppar (IgG) utförd med IF-teknik att utgå ur vårt sortiment. Analysen kommer inte att kunna beställas separat.

Eftersom nuvarande IF-metodik kvarstår för bestämning av glattmuskel- och mitokondrie-antikroppar kommer ev. misstänkt mönstret som tyder på a-LKM-1 associerade autoimmun hepatit fortfarande att kunna uppfattas av laboratoriet, då som ett bifynd. Ses ett bifynd av misstänkt a-LKM-1 mönster med IF kommer laboratoriet att kommentera bifyndet med rekommendation om fortsatt hantering för remittenten. Misstänkt förekomst av autoantikroppar mot LKM-1 ska bekräftas med en antigenspecifik test (utförs av externt lab).

Gergely Talaber, specialistläkare klinisk kemi gergely.talaber@unilabs.com

Mohammad Abedi, medicinskt ansvarig klinisk immunologi och transfusionsmedicin
mohammad.abedi@unilabs.com

Analysen B-Hemoglobinfraktioner läggs ner

Av logistiska skäl är vi tvungna att lägga ner analysen B-Hemoglobinfraktioner. Proverna kommer att skickas för analys till Karolinska Universitetssjukhus. Beställning och svar sker elektroniskt.

Eli Zahou, överläkare klinisk kemi eli.zahou@unilabs.com

Nytt barnreferensintervall för P-Magnesium

Barnreferensintervallet för P-Magnesium justeras enligt referensen Ridefeldt P et al. Scand J Clin Lab Invest. 2018;78:365-72. Förändringen görs för att få en bättre samstämmighet med övriga Sverige.

Vid frågor kontakta,

Eli Zahou, överläkare klinisk kemi eli.zahou@unilabs.com

Klinisk mikrobiologi

HIV1 RNA

Fr o m 2024-03-13 kommer Unilabs Klinisk mikrobiologiska laboratoriet att erbjuda analys för kvantifiering av HIV1 RNA på det helautomatiserade Panther™-systemet (Hologic). Metoden är en in vitro-nukleinsyreamplifieringsanalys som använder transkriptionsmedierad amplifieringsanalysteknik (TMA) i realtid för kvantifiering av humant immunbristvirus typ 1 (HIV1) RNA-grupperna M, N och O.

Claudia Popa, överläkare klinisk bakterologi och virologi claudia.popa@unilabs.com

Gonokocker, resistensbestämning

Fr o m 2024-03-13 kommer metoden för resistensbestämning av Neisseria gonorrhoeae (gonokocker) att läggas ner på vårt laboratorium. Fortsättningsvis kommer Unilabs att utföra gonokockodling enligt våra anvisningar (www.anvisningar.se). Påvisade isolat av Neisseria gonorrhoeae kommer att skickas vidare för resistensbestämning till Nationellt referenslaboratoriet i Örebro.

Claudia Popa, överläkare klinisk bakterologi och virologi claudia.popa@unilabs.com

COVID-19 (SARS CoV-2 serologi)

Förändrad tolkning av resultat

Med anledning av IVDR och ett förändrat immunologiskt status hos befolkningen jämfört med tidpunkten då testet infördes kommer resultattolkningen att ändras till leverantörens rekommendation. Det innebär att gränsvärdet kommer att tas bort. Prover med resultat < 7,1 BAU/mL kommer att besvaras som negativa och prover från 7,1 - >5680 BAU/mL kommer att besvaras som positiva. Metodens prestanda har dock inte förändrats och specificiteten ligger runt 99,5%. Det innebär att enstaka falskt positiva resultat mellan 7,1 - < 14 BAU/mL kan förekomma.

Camilla Kizakiewicz, specialistläkare klinisk bakteriologi och virologi
camilla.kizakiewicz@unilabs.com

Meddelande till systemansvarig för journalsystem

Följande ändringar kommer att gå i drift **2024-03-13**

Till avdelningar/mottagningar som använder Cosmic

Nya analyser/undersökningar Mikro

- Analyskod: PHIV1RNA; analysnamn: P-HIV1 RNA

Nya analyser/profiler Kemi

- Analyskod: PAMM; analysnamn: P-Ammoniumjon
- Analyskod: SACE; analysnamn: S-ACE
- Analyskod: SCERULO; analysnamn: S-Ceruloplasmin
- Analyskod: PCO2; analysnamn: P-Koldioxid
- Analyskod: ASCPAMY; analysnamn: Asc-Pancreasamylas
- Analyskod: ASCLD; analysnamn: Asc-LD
- Analyskod: XSIL6; analysnamn: S-Interleukin-6
- Analyskod: XZNT8; analysnamn: S-ZnT8-ak (IgG)
- Analyskod: XIIAA; analysnamn: S-Insulin-ak (IgG)
- Profilkod: PRMAPSAK; profilnamn: Antifosfolipid ak
  - Ingående analyser (ej beställningsbara som enskilda analyser)
    - Analyskod: SB2GAKG; analysnamn: S-Beta2GP1 (IgG)
    - Analyskod: SB2GAKM; analysnamn: S-Beta2GP1 (IgM)
    - Analyskod: SKARDG; analysnamn: S-Kardiolip-ak (IgG)
    - Analyskod: SKARDM; analysnamn: S-Kardiolip-ak (IgM)
- Profilkod: PRTUCAK; profilnamn: U-Ca/Krea kv stickpr
  - Ingående analyser:
    - Analyskod: UCA; analysnamn: U-Calcium
    - Analyskod: UKREA; analysnamn: U-Kreatinin
    - Analyskod: UCACKV; analysnamn: U-Calcium/Krea kvot
      - Ej beställningsbar som enskild analys

- Profilkod: PRTDUCAK; profilnamn: U-Ca/Krea kv samling
  - Ingående analyser:
    - Analyskod: UCA; analysnamn: U-Calcium
    - Analyskod: DUCA; analysnamn: Pt(U)-Calcium-uts
    - Analyskod: UKREA; analysnamn: U-Kreatinin
    - Analyskod: DUKREA; analysnamn: Pt(U)-Kreatinin-uts
    - Analyskod: UCAKKV; analysnamn: U-Calcium/Krea kvot
      - Ej beställningsbar som enskild analys

- Profilkod: XPRT7OH; profilnamn: S-7-OH Kolestenon
  - Ingående analyser (ej beställningsbara som enskilda analyser)
    - Analyskod: X4COLOXO; analysnamn: S-7OH-Kolestenon
    - Analyskod: XS7OHK; analysnamn: S-7-OH-Kolestenon
    - Analyskod: XPKOL; analysnamn: P-Kolesterol extern

- Profilkod: XPRESPEC; profilnamn: S-specifik-ak panel
- Profilkod: XPRTDIA; profilnamn: S-diabetes-ak panel
- Profilkod: XPRELEV; profilnamn: Leverspecifika ak
- Profilkod: XPRELYMF; profilnamn: B-T-lymf. inkl. kvot
- Profilkod: XPRTTPMT; profilnamn: TPMT Metaboliter
- Profilkod: XPRTTPMTU; profilnamn: B-TPMT Utredning

Ändringar

- Ändring av Analysnamn samt Disciplin gäller för:
  - Analyskod: XSTETAK; nytt analysnamn: **S-Tetanus-ak IgG**
    - Ny Disciplin: **Immunologi (I)**

- Ändring av profilinehåll gäller för:
  - Profilkod: XPRTRACE; profilnamn: S/Läck-Beta Trace
    - Ingående analyser (ej beställningsbara som enskilda analyser):
      - Analyskod: XLBTRACE; analysnamn: Läck-Beta Trace prot
      - Analyskod: XSBTRACE; analysnamn: S-Beta Trace prot
      - **Analyskod: XGABTP; analysnamn: S/Läck-Beta Trace.**
- Ändring av provtagningsmaterial till **FAECES**-rör gäller för:
  - Analyskod: ANOROGI; analysnamn: F-Norovirus GI,akut
  - Analyskod: ANOROGII; analysnamn: F-Norovirus GII,akut

Borttagna analyser/profiler

- Analyskod: SLKMAK; analysnamn: S-LKM1-ak (IgG)
- Analyskod: XSACE; analysnamn: S-ACE
- Analyskod: XPAMON; analysnamn: P-Ammoniumjon.
- Analyskod: XPTOTCO2; analysnamn: P-Koldioxid
- Analyskod: XINPX2; analysnamn: S-NPX2 Blot
- Analyskod: XPCERULO; analysnamn: S-Ceruloplasmin
- Analyskod: XIKARDG; analysnamn: Kardiolipin/B2GP IgG
- Analyskod: XIKARDM; analysnamn: S-Kardiolip/B2GP IgM

- Profilkod: PRMHBFRA; profilnamn: B-Hemoglobinfraktioner
- Profilkod: XPROLYMF; profilnamn: B-T-lymf. inkl. kvot

Planeringskalender för nästkommande tidpunkter när ändringar sker i analyskatalogen för år 2024 är följande:

- Onsdag 22/5
- Onsdag 9/10
- Onsdag 27/11

Frågor angående analyskataloger ställs till: servicedesk.labit@unilabs.com

Central systemförvaltningsorganisation Unilabs